

NACRT

**KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O PRESTANKU VAŽENJA ZAKONA O
POSTUPKU ODUZIMANJA IMOVINSKE KORISTI OSTVARENE KAZNENIM
DJELOM I PREKRŠAJEM**

Zagreb, lipanj 2017.

KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O PRESTANKU VAŽENJA ZAKONA O POSTUPKU ODUZIMANJA IMOVINSKE KORISTI OSTVARENE KAZNENIM DJELOM I PREKRŠAJEM

Članak 1.

(1) Danom stupanja na snagu ovoga Zakona, prestaje važiti Zakon o postupku oduzimanja imovinske koristi ostvarene kaznenim djelom i prekršajem („Narodne novine“, broj 145/10).

(2) Danom stupanja na snagu ovog Zakona, prestaje važiti Pravilnik o evidenciji privremeno oduzete imovine u postupku oduzimanja imovinske koristi ostvarene kaznenim djelom i prekršajem („Narodne novine“ broj 44/11.).

Prijelazna i završna odredba

Članak 2.

Postupci započeti po Zakonu o postupku oduzimanja imovinske koristi ostvarene kaznenim djelom i prekršajem („Narodne novine“, broj 145/10) dovršit će se po odredbama zakona kojim se uređuje kazneni postupak.

Članak 3.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmoga dana od dana objave u „Narodnim novinama“.

OBRAZLOŽENJE

I. RAZLOZI ZBOG KOJIH SE ZAKON DONOSI

Materiju oduzimanja imovinske koristi ostvarene kaznenim djelom i prekršajem trenutno regulira Zakon o postupku oduzimanja imovinske koristi ostvarene kaznenim djelom i prekršajem („Narodne novine“, broj 145/10, u daljnjem tekstu: ZOPOIK), ali dijelom je regulirana i odredbama Zakona o kaznenom postupku („Narodne novine“, broj 152/08, 76/09, 80/11, 121/11 – pročišćeni tekst, 91/12 – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske, 143/12, 56/13, 145/13 i 152/14, u daljnjem tekstu: ZKP/08), pa i Zakona o Uredu za suzbijanje korupcije i organiziranog kriminaliteta („Narodne novine“, broj 76/09, 116/10, 145/10, 57/11, 136/12 i 148/13) i Prekršajnim zakonom („Narodne novine“, broj 107/07, 39/13, 157/13 i 110/15). ZOPOIK je u prvom redu bio donesen s ciljem da se u njemu objedini zakonska regulacija postupka oduzimanja imovinske koristi ostvarene kaznenim djelom i prekršajem odnosno postigne cjelovito, jasnije i jednostavnije uređenje ovog postupka. Međutim, ta je materija i dalje ostala regulirana i u drugim zakonima, pa navedeni cilj nije bio ostvaren. Naime, uslijed činjenice da je materija oduzimanja imovinske koristi djelomično ostala regulirana i drugim propisima, u praksi se postupak oduzimanja imovinske koristi mogao

provesti i bez pozivanja na ZOPOIK, što je dovelo do rijetke primjene navedenog zakona u praksi.

II. PITANJA KOJA SE UREĐUJU OVIM ZAKONOM

Imajući u vidu gore navedeno, a nakon opsežne rasprave o ovom pitanju sa predstavnicima stručne javnosti, predlagatelj se odlučio na premještanje odredbi ZOPOIK-a u ZKP/08, naravno, onih odredaba koje po svom sadržaju ulaze u ZKP/08. Time se, uz sadržajne izmjene pojedinih odredbi, nastoji objediniti pravna regulacija postupka oduzimanja imovinske koristi ostvarene kaznenim djelom, odnosno protupravnom radnjom u jednom propisu. Intencija je predlagatelja da se objedinjavanjem ključnih odredbi koje se odnose na oduzimanje imovinske koristi ostvarene kaznenim djelom u ZKP/08 izbjegne neujednačenost u njihovoj primjeni. No, valja naglasiti kako se time ne gubi „dodana vrijednost“ koju je navedeni zakon unio u kazneno postupovno pravo, već se propisivanjem iste materije u ZKP/08, kao organskom zakonu, osigurava puna i jedinstvena primjena ovih odredaba u praksi, što je i bio osnovni cilj koji se ZOPOIK-om želio postići. Stupanjem na snagu Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o kaznenom postupku te Zakona o izmjenama Zakona o Uredu za suzbijanje korupcije i organiziranog kriminaliteta, čiji je postupak donošenja u tijeku paralelno s donošenjem ovog Zakona, na jednom će mjestu biti objedinjene sve odredbe koje se tiču oduzimanja imovinske koristi, i to u odnosu na sva kaznena djela, dakle uključujući i ona iz kataloga članka 21. Zakona o Uredu za suzbijanje korupcije i organiziranog kriminaliteta. Na kraju valja naglasiti i da postupak oduzimanja imovinske koristi, kao adhezijski postupak, prema mišljenju predlagatelja treba biti reguliran upravo u Zakonu o kaznenom postupku, dok bi se pojedina pitanja koja se tiču ovrhe, raspolaganja s oduzetim stvarima i slično, a koja se ne odnose izravno na kazneni postupak, i dalje trebala regulirati posebnim propisima.

III. OBJAŠNJENJE ODREDBI PREDLOŽENOG ZAKONA

Uz članak 1.

Stavkom 1. propisano je da stupanjem na snagu ovog Zakona prestaje važiti Zakon o postupku oduzimanja imovinske koristi ostvarene kaznenim djelom i prekršajem („Narodne novine“ broj 145/10). To stoga što će stupanjem na snagu Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o kaznenom postupku u Zakon o kaznenom postupku biti prenesene sve relevantne odredbe Zakona o postupku oduzimanja imovinske koristi ostvarene kaznenim djelom i prekršajem kojima se uređuje postupak utvrđivanja imovinske koristi, postupak osiguranja oduzimanja i oduzimanja takve imovine, postupak ostvarenja prava osobe oštećene kaznenim djelom i zaštite prava trećih osoba te posebni slučajevi oduzimanja, dok je sadržaj drugih (preostalih) odredbi već ranije obuhvaćen odredbama drugih zakona. Radi se o Zakonu o pravosudnoj suradnji u kaznenim stvarima s državama članicama EU i Zakonu o međunarodnoj pravnoj pomoći u kaznenim stvarima u pogledu priznanja i ovrhe inozemnih odluka (o oduzimanju imovinske koristi ostvarene kaznenim djelom) te Zakonu o upravljanju i raspolaganju imovinom u vlasništvu Republike Hrvatske u pogledu postupanja s privremeno

oduzetom imovinom i oduzetom imovinom. Time je Zakon o postupku oduzimanja imovinske koristi ostvarene kaznenim djelom i prekršajem ostao ispražnjen od relevantnog normativnog sadržaja, a kako je (bio) *lex specialis* za postupak oduzimanja imovinske koristi, ne može ostati na snazi nego mora prestati važiti da bi se ostvario cilj da navedena materija bude regulirana isključivo jednim zakonom te da se objedini pravna regulacija postupka oduzimanja imovinske koristi ostvarene kaznenim djelom, odnosno protupravnom radnjom, a sve kako bi se izbjegla paralelna primjena više propisa koji reguliraju istu materiju.

Uz članak 2.

Člankom 2. uređuje se pravna sudbina postupaka započetih po Zakonu o postupku oduzimanja imovinske koristi ostvarene kaznenim djelom i prekršajem („Narodne novine“ broj 145/10) koji prestaje važiti. Ti postupci dovršit će se po odredbama zakona kojim se uređuje kazneni postupak odnosno Zakona o kaznenom postupku i njegovim posljednjim izmjenama i dopunama koje će stupiti na snagu istovremeno s ovim Zakonom, a kojima se preuzimaju relevantne odredbe ZOPOIK-a.

Uz članak 3.

Odredbom članka 3. propisuje se stupanje na snagu ovog Zakona.

IV. OCJENA POTREBNIH SREDSTAVA ZA PROVOĐENJE ZAKONA

Za provedbu ovoga Zakona nije potrebno osigurati dodatna sredstva u državnom proračunu Republike Hrvatske.

V. RAZLIKE IZMEĐU RJEŠENJA KOJA SE PREDLAŽU U ODNOSU NA RJEŠENJA IZ PRIJEDLOGA ZAKONA I RAZLOZI ZBOG KOJIH SU TE RAZLIKE NASTALE

U odnosu na tekst Prijedloga zakona koji je bio u prvom čitanju u Hrvatskom saboru, u Konačnom prijedlogu Zakona nastala je razlika kao rezultat uvažavanja primjedbe Odbora za zakonodavstvo Hrvatskog sabora da je potrebno u članku 2. nomotehnički odrediti općenito pozivanje na određenu materiju koja se uređuje zakonom, jer bi navođenje punog naziva zakona iziskivalo i navođenje brojeva „Narodnih novina“ u kojima je objavljen taj zakon kao i sve njegove izmjene i dopune. Stoga je predlagatelj u odnosu na Prijedlog zakona nomotehnički doradio članak 2. u skladu s navedenom primjedbom.

VI. PRIJEDLOZI, PRIMJEDBE I MIŠLJENJA DANI NA PRIJEDLOG ZAKONA KOJE PREDLAGATELJ NIJE PRIHVATIO S RAZLOZIMA NEPRIHVATANJA

Nije bilo prijedloga, primjedbi ili mišljenja koji su dani na Prijedlog zakona, a koje predlagatelj nije prihvatio.

ODREDBE VAŽEĆEG ZAKONA KOJI PRESTAJE VAŽITI

I. UVODNE ODREDBE

Članak 1.

(1) Ovim se Zakonom uređuje:

- a) postupak utvrđivanja imovinske koristi ostvarene kaznenim djelom,
- b) postupak osiguranja oduzimanja imovinske koristi ostvarene kaznenim djelom,
- c) postupak ovrhe odluke o oduzimanju imovinske koristi ostvarene kaznenim djelom,
- d) postupanje s oduzetom imovinom i imovinom glede koje je određena privremena mjera oduzimanja,
- e) ostvarenje prava osobe oštećene kaznenim djelom te
- f) zaštita prava treće osobe.

(2) Odredbe drugih zakona kojima se uređuje utvrđivanje, osiguranje oduzimanja i ovrha odluka o oduzimanju imovinske koristi ostvarene kaznenim djelom i prekršajem primjenjuju se samo ako ovim Zakonom nije drukčije propisano.

(3) Sud i tijela koja postupaju prema ovom Zakonu dužna su voditi računa je li oštećenik postavio imovinskopravni zahtjev. Ako je oštećenik postavio imovinskopravni zahtjev koji s obzirom na osnovu isključuje oduzimanje imovinske koristi, prema ovom Zakonu će se postupati samo u odnosu na dio imovinske koristi ostvarene kaznenim djelom koji nije obuhvaćen imovinskopravnim zahtjevom.

(4) Prema ovom Zakonu postupaju se na temelju prijedloga tužitelja.

(5) Ako je utvrđivanje visine imovinske koristi ostvarene kaznenim djelom skopčano s nerazmjernim teškoćama ili sa znatnim odugovlačenjem postupka, sud može visinu te koristi utvrditi po slobodnoj ocjeni.

(6) Ako drukčije nije propisano ovim Zakonom, odredbe ovog Zakona odgovarajuće se primjenjuju na prekršajni postupak.

(7) Odluke koje su u postupku po ovom Zakonu donesene po službenoj dužnosti odmah se dostavljaju državnom odvjetniku.

Članak 2.

(1) Postupak se prema ovom Zakonu može voditi prije, tijekom i nakon okončanja kaznenog postupka. Ako drukčije ne propisuje ovaj Zakon, sud postupaju prema pravilima kaznenog postupka.

(2) Ako se za kazneno djelo ne može voditi kazneni postupak, zbog toga jer je okrivljenik umro ili jer postoje druge okolnosti koje isključuju kazneni progon, sud će, na prijedlog državnog odvjetnika, oštećenika kao tužitelja i privatnog tužitelja, postupiti prema članku 6. ovog Zakona, ako je vjerojatno da je imovinska korist ostvarena kaznenim djelom u odnosu na koju se postupa najmanje 5.000,00 kuna.

(3) O pokretanju postupka prema stavku 2. ovog članka odlučuje rješenjem sudac pojedinac suda koji bi bio nadležan za suđenje u kaznenom postupku. Protiv tog rješenja je dopuštena žalba u roku od tri dana od dana dostavljanja rješenja protustranci. O žalbi odlučuje sudac pojedinac višeg suda.

(4) Sud će u obrazloženju rješenja iz stavka 3. ovog članka posebno izložiti zbog kojih se razloga protiv okrivljenika ne može voditi kazneni postupak.

(5) U postupku prema ovom Zakonu okrivljenik i povezana osoba imaju položaj stranke.

(6) Odredbe iz stavka 2. – 4. ovog članka ne primjenjuju se u prekršajnom postupku.

II. ZNAČENJE POJEDINIH IZRAZA

Članak 3.

(1) Pojedini izrazi u ovom Zakonu imaju sljedeće značenje:

1. imovinska korist ostvarena kaznenim djelom, u skladu s ovim i drugim zakonom, je svako povećanje ili sprječavanje smanjenja imovine koja potječe od kaznenog djela;

2. imovina predstavlja stvari i prava koja je stekao počinitelj kaznenog djela i prekršaja ili povezana osoba, a obuhvaća sve stvari i prava koja mogu biti predmet ovrhe te posebno nekretnine i pokretnine, tražbine, poslovne udjele, dionice, novac, plemenite metale i drago kamenje u vlasništvu, posjedu ili pod kontrolom počinitelja kaznenog djela ili povezane osobe;

3. kazneno djelo je djelo propisano kaznenim zakonom;

4. okrivljenik je fizička i pravna osoba određena u Zakonu o kaznenom postupku i Zakonu o odgovornosti pravnih osoba za kaznena djela;

5. oštećenik je fizička i pravna osoba određena u Zakonu o kaznenom postupku;

6. povezana osoba je:

a) poticatelj i pomagatelj u kaznenom djelu,

b) pravni sljednik počinitelja i sudionika u kaznenom djelu te

c) druga fizička ili pravna osoba za koju sud na način propisan ovim Zakonom utvrdi da su na nju prenesene stvari ili prava koja predstavljaju imovinsku korist i da glede stjecanja tih stvari ili prava nije u dobroj vjeri;

7. tužitelj je državni odvjetnik i drugi ovlašteni tužitelj, ako ovim Zakonom nije određeno drukčije;

8. protustranka je okrivljenik i povezana osoba;

9. protivnik osiguranja i ovršenik je okrivljenik i povezana osoba;

10. predlagatelj osiguranja i ovrhovoditelj je tužitelj;

11. treća osoba je osoba koja tvrdi da glede imovine koja je predmet postupanja prema ovom Zakonu ima pravo koje sprječava njegovu primjenu i traži da se osiguranje ili ovrha proglase nedopuštenim;

12. Ured je Središnji državni ured za upravljanje državnom imovinom ili drugo tijelo zakonom određeno za upravljanje državnom imovinom.

(2) Pojmovi iz stavka 1. ovog članka odgovarajuće se primjenjuju i na prekršajni postupak.

III. POSTUPANJE SUDA

Članak 4.

(1) Imovinsku korist ostvarenu kaznenim djelom sud utvrđuje presudom. Izreka presude u dijelu koji se odnosi na utvrđivanje i oduzimanje imovinske koristi ostvarene kaznenim djelom mora biti obrazložena.

(2) Protiv presude iz stavka 1. ovog članka tužitelj i protustranka imaju pravo na žalbu. O žalbi odlučuje viši sud.

Članak 5.

(1) Osim sadržaja propisanog zakonom, u presudi kojom se okrivljenik proglašava krivim za kazneno djelo sud:

a) utvrđuje koje stvari ili prava predstavljaju imovinsku korist ostvarenu kaznenim djelom i njihovu novčanu protuvrijednost,

b) utvrđuje da su te stvari ili prava postale vlasništvo, odnosno imovina Republike Hrvatske,

c) nalaže protustranci da Republici Hrvatskoj preda određene stvari, odnosno na nju prenese određena prava, ako ona već nisu prešla na Republiku Hrvatsku na temelju odredbe iz točke b) ovog članka, ili da isplati njihovu novčanu protuvrijednost u roku od 15 dana od dana pravomoćnosti presude,

d) određuje da se u javnim upisnicima koje vode sudovi i druga tijela izvrši upis prava u korist Republike Hrvatske.

(2) Ako drukčije nije propisano zakonom, u presudi kojom se okrivljenik oslobađa od optužbe za kazneno djelo, ili se optužba odbija osim u slučaju iz članka 6. ovog Zakona, odbit će se prijedlog za oduzimanje imovinske koristi ostvarene kaznenim djelom. Sud će tako postupiti i

kad okrivljenik nije oslobođen od optužbe za kazneno djelo, ali je imovinska korist potpuno obuhvaćena dosuđenim imovinskopравnim zahtjevom.

(3) Za donošenje presude iz stavka 1. ovog članka isključivo je mjesno nadležan sud koji vodi kazneni postupak.

Članak 6.

(1) Nakon pravomoćnosti rješenja iz članka 2. stavka 3. ovog Zakona kojim je odlučio provesti postupak, sud će održati ročište na kojemu će se ispitati protustranka i izvesti drugi dokazi. Zatim će sud, ako utvrdi da je okrivljenik počinio kazneno djelo i ostvario imovinsku korist, donijeti presudu kojom se:

a) utvrđuje da je okrivljenik počinio kazneno djelo,

b) utvrđuje da je kaznenim djelom iz točke a) ostvarena imovinska korist u smislu članka 3. stavka 1. točke 1. ovog Zakona te koje stvari ili prava predstavljaju imovinsku korist ostvarenu tim djelom i njihovu novčanu protuvrijednost,

c) utvrđuje da su te stvari ili prava postale vlasništvo, odnosno imovina Republike Hrvatske,

d) nalaže protustranci da Republici Hrvatskoj preda određene stvari, odnosno na nju prenese određena prava, ako ona već na nju nisu prešla na temelju odredbe iz točke c) ovog članka, ili isplati njihovu novčanu protuvrijednost u roku od 15 dana od dana pravomoćnosti presude,

e) određuje da se u javnim upisnicima koje vode sudovi i druga tijela izvrši upis prava u korist Republike Hrvatske.

(2) Prijedlog iz članka 2. stavka 2. ovog Zakona može se podnijeti do isteka roka zastare pokretanja kaznenog postupka koji je kaznenim zakonom propisan za djelo iz stavka 1. točke a) ovog članka. Zastara podnošenja prijedloga i vođenja postupka prema ovom Zakonu ne može nastupiti prije isteka roka od 5 godina računajući od dana počinjenja kaznenog djela.

(3) Podnošenjem prijedloga iz članka 2. stavka 2. ovog Zakona tijekom roka zastare se prekida.

(4) Ako sud ne utvrdi da je okrivljenik počinio kazneno djelo i ostvario imovinsku korist, ili je imovinska korist potpuno obuhvaćena dosuđenim imovinskopравnim zahtjevom, sud će postupiti prema odredbi članka 5. stavka 2. ovog Zakona.

(5) Ako je sud utvrdio da su kaznenim djelom pribavljeni predmeti koji se po zakonu imaju oduzeti, donijet će rješenje o oduzimanju tih predmeta. Ako drukčije nije propisano zakonom, rješenje donosi sud pred kojim se vodio postupak kad je postupak završen, odnosno obustavljen. Protiv tog rješenja je dopuštena žalba. O žalbi odlučuje vijeće višeg suda.

(6) Postupak prema stavku 1. ovog članka vodi se prema pravilima kaznenog postupka. Za donošenje presude i rješenja iz stavka 1. i 5. ovog članka isključivo je nadležan sudac pojedinac suda koji bi bio nadležan za vođenje kaznenog postupka.

Članak 7.

Ako je prije potvrđivanja optužnice ili tijekom kaznenog postupka prekinut postupak, a postoji vjerojatnost da je ostvarena imovinska korist kaznenim djelom, postupak prema ovom Zakonu će se nastaviti na prijedlog tužitelja.

Članak 8.

(1) Ako su nastupile pravne posljedice otvaranja stečajnog postupka, to ne utječe na odredbe ovog Zakona o nadležnosti.

(2) Republika Hrvatska je:

a) razlučni vjerovnik glede ostvarenja novčanih tražbina iz odluka donesenih prema odredbama ovog Zakona koje su bile osigurane sukladno članku 11. do 16. ovog Zakona, ako je to osiguranje određeno na stvarima ili pravima upisanim u javnu knjigu,

b) izlučni vjerovnik glede predmeta koji su njezina imovina na temelju odredaba članka 5. stavka 1. i članka 6. stavka 1. ovog Zakona.

Članak 9.

(1) Ako zakonom nije drukčije propisano, državna tijela, banke i druge pravne i fizičke osobe dužne su, po nalogu suda, dostaviti podatke u svezi s utvrđivanjem činjenica potrebnih za donošenje odluka prema ovom Zakonu.

(2) Sud prema potrebi nalaže državnim tijelima i osobama iz stavka 1. ovog članka podnošenje izvješća u svezi s utvrđivanjem činjenica potrebnih za donošenje odluka prema ovom Zakonu.

(3) U nalogu iz stavka 1. i 2. ovog članka sud određuje rok za dostavljanje podataka ili podnošenje izvješća.

(4) Za neizvršavanje naloga u određenom roku ili nepotpuno izvršavanje naloga sud može rješenjem kazniti pravnu osobu novčanom kaznom u iznosu do 500.000,00 kuna, a fizičku osobu i odgovornu osobu u pravnoj osobi ili državnom tijelu novčanom kaznom u iznosu do 50.000,00 kuna, a ako ona i nakon toga ne postupi sukladno nalogu može se kazniti zatvorom do njegova ispunjenja, a najdulje mjesec dana.

(5) Žalba protiv rješenja iz stavka 4. ovog članka ne zadržava njegovo izvršenje.

(6) Okrivljenik i povezana osoba ne mogu se kazniti za neizvršavanje naloga iz stavka 1. ovog članka.

Članak 10.

Kao troškovi imovinske koristi ostvarene kaznenim djelom ne mogu se uračunati sredstva koja su uložena u pripremanje, počinjenje, sudjelovanje ili prikrivanje kaznenog djela.

IV. OSIGURANJE ODUZIMANJA IMOVINSKE KORISTI

Članak 11.

(1) Radi osiguranja oduzimanja imovinske koristi ostvarene kaznenim djelom predlagatelj osiguranja je ovlašten prije i nakon pokretanja kaznenog postupka ili postupka iz članka 6. ovoga Zakona predložiti osiguranje bilo kojom privremenom mjerom kojom se postiže ta svrha, a posebno:

a) zabranom otuđenja i opterećenja nekretnine ili stvarnih prava upisanih na nekretnini, uz zabilježbu zabrane u zemljišnu knjigu, oduzimanjem nekretnine i njezinim povjeravanjem na čuvanje i upravu Uredu,

b) zabranom protivniku osiguranja da otuđi ili optereti pokretnine, oduzimanjem tih stvari i njihovim povjeravanjem na čuvanje Uredu,

c) oduzimanjem i polaganjem gotovoga novca, vrijednosnih papira te njihovom predajom Uredu,

d) zabranom dužniku protivnika osiguranja da dobrovoljno ispuni svoju obvezu protivniku osiguranja te zabranom protivniku osiguranja da primi ispunjenje te obveze, odnosno da raspolaže svojim tražbinama,

e) nalogom banci da protivniku osiguranja ili trećoj osobi, na temelju naloga protivnika osiguranja, uskrati s računa isplatu novčanoga iznosa za koji je određena privremena mjera,

f) zabranom otuđenja i opterećenja dionica, udjela ili poslovnoga udjela uz zabilježbu zabrane u knjigu dionica, udjela ili poslovnih udjela, a po potrebi i u javnom registru, zabranom korištenja ili raspolaganja pravima po osnovi takvih dionica, udjela ili poslovnih udjela, povjeravanjem dionica, udjela ili poslovnih udjela na upravu Uredu, postavljenjem privremene uprave društvu,

g) zabranom dužniku protivnika osiguranja da protivniku osiguranja preda stvari, prenese pravo ili obavi drugu nenovčanu činidbu.

(2) O prijedlogu za osiguranje iz stavka 1. ovog članka rješenjem odlučuje sud iz članka 5. stavka 3. i članka 6. stavka 6. ovog Zakona. Rješenje mora sadržavati vrijeme na koje je privremena mjera određena.

(3) Do podizanja optužnice o prijedlogu iz stavka 1. ovog članka odlučuje sudac istrage, nakon podizanja optužnice do njezina potvrđivanja, optužno vijeće, a nakon potvrđivanja optužnice ili određivanje rasprave na temelju privatne tužbe sud pred kojim se ima provesti rasprava.

(4) Do pokretanja postupka prema članku 6. ovoga Zakona o prijedlogu iz stavka 1. ovog članka odlučuje sudac istrage, a nakon njegova pokretanja sud pred kojim se ima provesti rasprava.

(5) Protiv rješenja iz stavka 2. ovog članka dopuštena je žalba u roku od 3 dana od dana njegova dostavljanja. Žalba ne zadržava ovrhu rješenja. O žalbi odlučuje sudac pojedinac višeg suda.

(6) Za provedbu rješenja iz stavka 2. ovog članka nadležan je sud ili drugo tijelo određeno posebnim zakonom.

(7) Rješenje iz stavka 2. ovog članka dostavlja se sudu ili drugom tijelu nadležnom za njegovu provedbu odmah, a najkasnije prvog narednog radnog dana nakon dana donošenja rješenja.

(8) Postupak provedbe rješenja iz stavka 2. ovog članka je hitan.

Članak 12.

(1) U postupku osiguranja privremenom mjerom prema ovom Zakonu pretpostavlja se postojanje opasnosti da tražbina Republike Hrvatske glede oduzimanja imovinske koristi ostvarene kaznenim djelom neće moći biti ostvarena, ili da će njezino ostvarenje biti otežano ako privremena mjera ne bude određena.

(2) Osiguranje se može odrediti i prije nego što je protivniku osiguranja omogućeno da se očituje o prijedlogu predlagatelja osiguranja.

Članak 13.

(1) Ako je privremenu mjeru potrebno upisati u javni upisnik (zemljišne knjige, upisnik brodova, upisnik zrakoplova, upisnik sudskih i javnobilježničkih osiguranja i sl.), odluka suda će sadržavati i nalog za upis privremene mjere u javni upisnik.

(2) Predlagatelj osiguranja je stranka u postupku upisa privremene mjere u javni upisnik iz stavka 1. ovog članka

(3) U postupku iz stavka 1. ovog članka ne plaćaju se pristojbe.

Članak 14.

Pravni posao kojim protivnik osiguranja nakon upisa privremene mjere u javni upisnik raspolaže sa stvari ili pravom koje je predmet osiguranja, nema pravnog učinka.

Članak 15.

(1) Ako je prijedlog iz članka 11. stavka 1. ovog Zakona podnesen prije pokretanja postupka, osiguranje privremenom mjerom će se ukinuti ako u roku od dvije godine od dana kad je ta mjera određena ne bude potvrđena optužnica, određena rasprava na temelju privatne tužbe ili podnesen prijedlog iz članka 2. stavka 2. ovog Zakona.

(2) Privremena mjera se može ukinuti ili zamijeniti drugom prije isteka vremena na koje je ona određena ili prije isteka roka iz stavka 1. ovog članka, ako sud na prijedlog protivnika osiguranja, utvrdi da ona nije potrebna ili da se osiguranje može postići kakvom drugom privremenom mjerom, te ako protivnik osiguranja ili treća osoba položi jamčevinu. Jamčevina se uvijek daje u gotovom novcu, a iznimno u stvarima ili pravima koja se, po ocjeni suda, mogu unovčiti u kratkom roku.

(3) Ako je privremena mjera određena na vrijeme koje je kraće od roka iz stavka 1. ovog članka ili roka iz članka 16. stavka 1. ovog Zakona, predlagatelj osiguranja može predložiti da se trajanje privremene mjere produlji.

(4) Na postupak ukidanja, produljenja, zamjene ili određivanja dodatne privremene mjere odgovarajuće se primjenjuju odredbe članka 11. stavka 2. do 8. ovog Zakona.

Članak 16.

(1) Osiguranje privremenom mjerom može trajati najdulje šezdeset dana nakon što sud dostavi predlagatelju osiguranja obavijest o tome da je presuda iz članka 5. stavka 1. i članka 6. stavka 1. ovog Zakona postala pravomoćna.

(2) Ako je presuda iz članka 5. stavka 3. i članka 6. stavka 1. ovog Zakona pobijana žalbom, rok iz stavka 1. ovog članka teče od dana kad je predlagatelju osiguranja dostavljena odluka drugostupanjskog suda kojom je ona potvrđena.

Članak 17.

(1) Za štetu koja je posljedica privremene mjere radi osiguranja oduzimanja imovinske koristi ostvarene kaznenim djelom odgovara Republika Hrvatska.

(2) Iznimno od stavka 1. ovog članka, ako je prijedlog za određivanje privremene mjere podnio oštećenik kao tužitelj ili privatni tužitelj, za štetu koja je posljedica privremene mjere odgovara oštećenik ili privatni tužitelj.

(3) Protivnik osiguranja može pokrenuti parnični postupak za naknadu štete pred nadležnim sudom u roku od godinu dana računajući od pravomoćnosti presude kojom je okrivljenik oslobođen ili je optužba odbijena, ili kojom je odbijen prijedlog za donošenje presude iz članka 6. ovog Zakona. U slučaju iz stavka 1. ovog članka protivnik osiguranja može pokrenuti parnični postupak u roku od trideset dana od dana kad je saznao da je državni odvjetnik odbio njegov zahtjev za mirno rješenje spora, odnosno od dana kad je istekao rok u kojem je državni odvjetnik trebao donijeti odluku o tom zahtjevu.

V. ZAŠTITA PRAVA TREĆE OSOBE

Članak 18.

(1) Osoba iz članka 3. stavka 1. točke 11. ovog Zakona ima pravo podnijeti prigovor do donošenja rješenja o ovrsi i tražiti da se privremena mjera ukine.

(2) O prigovoru iz stavka 1. ovog članka odlučuje sud koji je donio rješenje o osiguranju privremenom mjerom. Protiv tog rješenja je dopuštena žalba u roku od 3 dana od dana njegova dostavljanja. Žalba ne sprječava provedbu osiguranja određenog prema ovom Zakonu. O žalbi odlučuje sudac pojedinac višeg suda.

(3) Ako treća osoba dokazuje svoje pravo javnom ispravom ili se postojanje tog prava može utvrditi na temelju pravila o zakonskim predmnijevama, žalba odgađa provedbu rješenja o osiguranju privremenom mjerom.

VI. OVRHA

Članak 19.

(1) Ako ovim Zakonom nije drukčije propisano, ovrha radi oduzimanja imovinske koristi ostvarene kaznenim djelom, na prijedlog tužitelja, određuje se i provodi prema posebnom zakonu.

(2) Za donošenje rješenja o određivanju ovrhe na temelju presude kojom se oduzima imovinska korist ostvarena kaznenim djelom i prekršajem i donošenje drugih rješenja u tom postupku isključivo je nadležan općinski sud koji je mjesno nadležan u sjedištu suda koji je donio presudu iz članka 5. stavka 1. i članka 6. stavka 1. ovog Zakona.

(3) Za provedbu ovrhe na temelju rješenja iz stavka 2. nadležan je sud ili tijelo određeno posebnim zakonom.

(4) Ako sud iz stavka 2. ovog članka nije nadležan za provedbu ovrhe, rješenja iz stavka 2. ovog članka dostavljaju se sudu ili tijelu nadležnom za provedbu ovrhe odmah, a najkasnije prvog sljedećeg radnog dana nakon njihova donošenja.

VII. POSTUPANJE S PRIVREMENO ODUZETOM IMOVINOM I ODUZETOM IMOVINOM

Članak 20.

(1) Privremeno oduzetim novčanim sredstvima, predanim stvarima i prenesenim pravima upravlja Ured.

(2) O privremeno oduzetim novčanim sredstvima, predanim stvarima i prenesenim pravima Ured je dužan voditi evidenciju.

(3) Ministar nadležan za pravosuđe, uz prethodnu suglasnost ministra nadležnog za financije, donosi pravilnik o vođenju evidencije iz stavka 2. ovog članka.

Članak 21.

(1) Ured može, bez prethodne objave javnog natječaja, donijeti odluku o prodaji privremeno oduzetih pokretnih stvari:

a) ako je njihovo čuvanje opasno ili

b) ako predstoji neposredna opasnost od njihova propadanja ili znatnog gubitka vrijednosti.

(2) Ured može donijeti odluku da privremeno oduzete stvari iznajmi ili preda u zakup u skladu s njihovom namjenom.

(3) Za štetu na stvarima iz stavka 2. ovog članka uzrokovanu najmom ili zakupom odgovara Republika Hrvatska prema općim pravilima o odgovornosti za štetu.

(4) Ured je dužan predati protivniku osiguranja sredstva od prodaje, najma ili zakupa iz stavka 1. i 2. ovog članka, u roku od petnaest dana od pravomoćnosti presude iz članka 5. i 6. ovog Zakona kojom je zahtjev tužitelja odbijen.

(5) Protiv odluke Ureda iz stavka 1. i 2. ovog članka protustranka može izjaviti prigovor u roku od 48 sati od njezinoga dostavljanja. O prigovoru odlučuje sud iz članka 5. stavka 3. i članka 6. stavka 6. ovog Zakona. Protiv odluke suda nije dopuštena žalba.

Članak 22.

(1) Imovinom koja je oduzeta na temelju ovog Zakona upravlja i raspolaže Ured sukladno posebnom propisu.

(2) Novac oduzet prema odredbama ovog Zakona i novčana sredstva ostvarena prodajom imovine oduzete prema ovom Zakonu uplaćuju se na račun državnog proračuna.

VIII. PRAVA OŠTEĆENIKA

Članak 23.

(1) Ako je u tijeku kaznenog postupka postavljen imovinskopравни zahtjev kojeg je sud u cijelosti ili djelomično dosudio, ili ako postoji ovršna odluka suda u parničnom postupku s kojom je zahtjev oštećenika u svezi s kaznenim djelom u cijelosti ili djelomično prihvaćen, ovrha se prema ovom Zakonu može odrediti samo u onoj mjeri u kojoj to neće onemogućiti potpuno namirenje oštećenika.

(2) U slučaju da je ovrha određena protivno odredbi stavka 1. ovog članka oštećenik, u ovršnom postupku radi namirenja tražbine Republike Hrvatske prema odredbama ovoga Zakona, ima položaj treće osobe koja traži da se ovrha proglasi nedopuštenom u cijelosti ili djelomično.

Članak 24.

(1) Republika Hrvatska namirit će tražbinu oštećenika iz osnove imovinskopravnog zahtjeva samo do visine imovinske koristi oduzete u postupku prema ovom Zakonu.

(2) Ako je oštećenik upućen na parnicu ili ako je u tijeku parnica koju je pokrenuo oštećenik koji nije postavio imovinskopравни zahtjev, ovlašten je u roku od tri mjeseca od dana kad je saznao da je ovrha provedena predložiti privremenu mjeru radi osiguranja svoje tražbine u kojoj je protivnik osiguranja Republika Hrvatska.

(3) Za donošenje rješenja o prijedlogu oštećenika iz stavka 2. ovog članka isključivo je mjesno nadležan sud iz članka 19. stavka 2. ovog Zakona u postupku u kojem se na odgovarajući način primjenjuju odredbe članka 11. do 17. ovog Zakona.

(4) Rješenje iz stavka 3. ovog članka dostavlja se Uredu i strankama koje imaju pravo žalbe prema članku 11. stavku 5. ovog Zakona.

Članak 25.

Sud će, na prijedlog oštećenika, preinačiti ili ukinuti privremenu mjeru određenu radi osiguranja oduzimanja imovinske koristi ostvarene kaznenim djelom ako je to potrebno radi osiguranja imovinskopravnog zahtjeva.

IX. PRIZNANJE I OVRHA INOZEMNIH ODLUKA

Članak 26.

(1) Odluke inozemnih tijela kojima se određuju privremene ili slične mjere bez obzira na njihov naziv, a koje se odnose na osiguranje oduzimanja imovinske koristi ostvarene kaznenim djelom, priznat će se i izvršiti na području Republike Hrvatske sukladno međunarodnom ugovoru.

(2) Ako s odnosnom državom međunarodni ugovor nije sklopljen, odluka inozemnog tijela priznat će se:

- ako to ne bi bilo protivno javnom poretku Republike Hrvatske,
- ako protivniku osiguranja nije bilo onemogućeno, a osobito propuštanjem dostave, sudjelovati u postupku iz kojeg je proizašla takva odluka,
- ako postoji uzajamnost.

Članak 27.

(1) Odluke inozemnih tijela kojima se okrivljeniku ili povezanim osobama oduzima imovinska korist ostvarena kaznenim djelom, priznat će se i izvršiti na području Republike Hrvatske sukladno međunarodnom ugovoru.

(2) Ako s odnosnom državom međunarodni ugovor nije sklopljen, odluka inozemnog tijela priznat će se:

- ako to ne bi bilo protivno javnom poretku Republike Hrvatske,
- ako osobi na koju se odnosi oduzimanje nije bilo onemogućeno, a osobito propuštanjem dostave, sudjelovati u postupku iz kojeg je proizašla takva odluka,
- ako postoji uzajamnost.

X. POSEBNI SLUČAJEVI ODUZIMANJA

Članak 28.

(1) Ako drukčije nije uređeno zakonom ili ako drukčije ne naloži državni odvjetnik, predmete koji su bili namijenjeni ili uporabljeni za počinjenje kaznenog djela ili su nastali njegovim počinjenjem privremeno oduzima policija i predaje ih Uredu. O tome se odmah obavještava državni odvjetnik, osim ako se ne postupa po njegovu nalogu.

(2) Kad je privremeno oduzimanje izvršeno prema odredbi stavka 1. ovog članka o prigovoru treće osobe odlučuje sud koji bi bio nadležan za donošenje rješenja o privremenoj mjeri osiguranja prema odredbi članka 11. stavka 4. ovog Zakona.

(3) U slučajevima iz stavka 1. i 2. ovog članka, na treće osobe primjenjuju se odredbe članka 18. ovog Zakona.

XI. OVLASTI

Članak 29.

- (1) Ovlasti koje prema ovom Zakonu ima državni odvjetnik, ima i oštećenik kao tužitelj te privatni tužitelj, osim prava i dužnosti koje državni odvjetnik ima kao pravosudno tijelo.
- (2) Ovlasti koje prema ovom Zakonu ima državni odvjetnik, imaju i ovlašteni tužitelji prema Prekršajnom zakonu, osim prava i dužnosti koje državni odvjetnik ima kao pravosudno tijelo.
- (3) U prekršajnom postupku odluke donosi tijelo koje vodi prekršajni postupak.
- (4) O žalbi protiv odluke tijela koje vodi prekršajni postupak, donesene na temelju ovoga Zakona, odlučuje Visoki prekršajni sud Republike Hrvatske.

XII. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 30.

Od dana prijama Republike Hrvatske u članstvo Europske unije odredbe članka 26. i 27. ovog Zakona neće se primjenjivati u odnosu na države članice Europske unije.

Članak 31.

- (1) Postupci u predmetima osiguranja oduzimanja i donošenja odluka o oduzimanju imovinske koristi ostvarene kaznenim djelom u kojima je do dana stupanja ovog Zakona na snagu donesena prvostupanjska odluka, nastaviti će se prema odredbama propisa koji su bili na snazi u vrijeme pokretanja tih postupaka.
- (2) Ako na dan stupanja ovog Zakona na snagu nije donesena odluka o osiguranju oduzimanja ili oduzimanju imovinske koristi ostvarene kaznenim djelom ili ako je prvostupanjska odluka iz stavka 1. ovog članka ukinuta i predmet upućen prvostupanjskom sudu na ponovno suđenje i odlučivanje primijenit će se odredbe ovog Zakona.

Članak 32.

Ovrha pravomoćnih odluka o oduzimanju imovinske koristi ostvarene kaznenim djelom donesenih na temelju propisa koji su bili na snazi prije stupanja na snagu ovog Zakona provodi se prema propisima koji su važili prije njegova stupanja na snagu.

Članak 33.

Nadležni ministar donijet će propis iz članka 20. stavka 3. ovog Zakona u roku od tri mjeseca od dana stupanja na snagu ovog Zakona.

Članak 34.

- (1) Ovaj Zakon se primjenjuje u postupku za kaznena djela iz članka 21. Zakona o Uredu za suzbijanje korupcije i organiziranog kriminaliteta (»Narodne novine«, br. 76/09. i 116/10.), ako drukčije nije propisano tim zakonom.

(2) Na dan stupanja na snagu ovog Zakona, u Zakonu o Uredu za suzbijanje korupcije i organiziranog kriminaliteta (»Narodne novine«, br. 76/09. i 116/10.) prestaju važiti odredbe članka 50. stavka 3., članka 51. točke 3. i 5. – 7., članka 52. stavka 1., u stavku 3. druga rečenica, te stavak 4., članka 53. stavka 3. i 4., članka 54. stavka 2., članka 55. stavka 1. točke 4. i stavka 2. – 5., članka 56. stavka 1. točke 5. i stavka 5., članka 57. stavka 6. i 7., članka 58. i članka 60. stavka 1.

Članak 35.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmoga dana od dana objave u »Narodnim novinama«.